

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Харківського національного
медичного університету,

д. мед. н., професор Капустник В. А.

« 25 _____ 2020 р.

Витяг

з протоколу № 2

засідання кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Харківського національного медичного університету щодо проведення попередньої експертизи з оцінки наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дисертаційної роботи аспіранта кафедри внутрішньої медицини №1 ХНМУ Башкірової Анни Дмитрівни на тему: «Клінічне значення ендотеліальної ліпази у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла», що представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізація «Внутрішні хвороби»

18 лютого 2020 р.

м. Харків

Голова апробаційної ради: завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, доктор медичних наук, професорка Князькова І. І.

Секретар апробаційної ради: доцентка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, кандидат медичних наук Немцова В. Д.

Присутні члени комісії: д. мед. н., професор кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Біловол О.М.; науковий керівник, завідувач кафедри внутрішньої медицини №1, д. мед. н., професор Бабак О. Я.; д. мед. н., професор кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Златкіна В. В.; завідувачка кафедри загальної практики - сімейної медицини та внутрішніх хвороб ХНМУ, д. мед. н.,

професор Пасієшвілі Л. М.; д. мед. н., професор кафедри внутрішньої медицини №1 Железнякова Н. М.; к. мед. н., доцент Кірієнко О. М.; к. мед. н., доцент Ільченко І. А.; к. мед. н., асистент Корнійчук В.І.

Усього присутніх: 10 членів апробаційної ради із попередньої експертизи дисертаційних робіт.

Порядок денний: Апробація дисертаційної роботи очного аспіранта кафедри внутрішньої медицини №1 ХНМУ Башкірової А. Д. на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізація – «Внутрішні хвороби» на тему: «Клінічне значення ендотеліальної ліпази у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла».

Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради ХНМУ (протокол № 10 від 22.09.2016 року).

Науковий керівник: завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1 Харківського національного медичного університету, д. мед. н., професор Бабак Олег Якович.

Термін виконання 01.09.2016 – 31.08.2020 рр.

Рецензенти:

1. Доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри загальної практики - сімейної медицини та внутрішніх хвороб Харківського національного медичного університету Пасієшвілі Л. М.;

2. Доктор медичних наук, професор кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Харківського національного медичного університету Златкіна В. В.;

Із запитаннями до дисертанта та в обговоренні результатів роботи виступили: завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, д. мед. н., професор Князькова І. І.; к. мед. н., доцент кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Немцова В. Д.; к. мед. н., доцент кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Кірієнко О. М.; д. мед. н., професор кафедри клінічної фармакології та

внутрішньої медицини Златкіна В. В.; д. мед. н., професор кафедри внутрішньої медицини №1 Железнякова Н. М.; завідувачка кафедри загальної практики - сімейної медицини та внутрішніх хвороб ХНМУ, д. мед. н., професор Пасієшвілі Л. М.

На підставі доповіді Башкірової А. Д., відповідей на запитання, виступів рецензентів та дискусії одностайно ухвалили такий висновок:

Актуальність дисертаційного дослідження та його зв'язок з науковими планами Харківського національного медичного університету

Неалкогольна жирова хвороба печінки (НАЖХП) охоплює широкий спектр уражень печінки (75-80%), від більш поширеної непрогресуючої форми до неалкогольного стеатогепатиту (НАСГ). НАЖХП на сьогодні є найбільш поширеною причиною хронічних захворювань печінки в розвинених країнах і є основним показанням для трансплантації печінки в США. Глобальна поширеність НАЖБП становить 25%, з найнижчою поширеністю в Африці (13,5%) і найвищою на Близькому Сході (31,8%) і в Південній Америці (30,4%). Зростання захворюваності на НАЖХП пов'язане з глобальною епідемією ожиріння і проявом метаболічних ускладнень, включаючи гіпертонію, діабет і дисліпідемію.

На гіпертонічну хворобу (ГХ) страждає 30-35% дорослого населення світу та третина населення України. Останнім часом багато уваги приділяється вивченню поєднання НАЖХП та ГХ, адже розвиток зазначеної патології підвищує ризик ускладнень кардіоваскулярних захворювань та смертності пацієнтів.

Патогенез НАЖХП включає в себе велику кількість патогенетичних механізмів, асоційованих з надлишковою масою тіла та інсулінорезистентністю (ІР): оксидативний стрес, ендотеліальна дисфункція, хронічне запалення, зміна секреції адипоцитокінів.

Гістологічний спектр НАЖХП охоплює стеатоз, НАСГ, фіброз та цироз печінки. «Золотим стандартом» для встановлення діагнозу НАЖХП є біопсія

печінки. Утім зазначена процедура має цілу низку недоліків: інвазивність, коштовність, можливість виникнення ускладнень та помилок. Наразі існує значна кількість клінічних, біохімічних, ехоскопічних маркерів, що дозволяють з різним ступенем вірогідності та специфічності встановити діагноз НАЖХП, при чому саме за неінвазивними методами вбачають майбутнє діагностичної гепатології.

Одним з несприятливих чинників, що обумовлюють формування кардіоваскулярного ризику при НАЖХП на тлі ГХ, є низький рівень холестерину ЛПВЩ, у метаболізмі якого відіграє провідну роль активність ендотеліальної ліпази (ЕЛ), що відбувається під контролем мікро-РНК. ЕЛ ідентифікована як новий член сімейства тригліцеридів та дуже схожа з ліпопротеїніліпазою і печінковою ліпазою, але є більш чутливим маркером гідролізу фосфоліпідів. ЕЛ є єдиною ліпазою, яка синтезується ендотеліальними клітинами. Дані лабораторних досліджень показали, що ЕЛ може відіграти ключову роль у модуляції метаболізму ліпопротеїнів високої щільності й сприяє метаболізму атерогенних апо-В-містких ліпопротеїнів. Збільшення плазмової концентрації ЕЛ пов'язують з підвищенням тригліцеридів і концентрації аполіпопротеїну В у плазмі крові. Дані факти свідчать, що ЕЛ є одним з декількох ключових регуляторних ферментів ліпідного обміну.

Печінка відіграє важливу роль у формуванні дисліпідемії і є мішенню для порушень ліпідного обміну, яка є однією з патогенетичних стадій формування НАЖХП, що диктує пошук шляхів медикаментозної підтримки гепатоцитів. Тому можна рекомендувати препарати, які містять ефірні поліненасичені жирні кислоти (ПНЖК). Зниження рівня холестерину в крові та посилення його виведення з жовчу пов'язане зі здатністю есенціальних фосфоліпідів (ЕФЛ) конкурувати з абсорбцією холестерину в кишковоки, знизити рівень холестерину в мембранах і підвищити його розчинність в жовчі в поєднанні з жовчними кислотами. Ефективність поліненасиченого фосфатидилхоліну у хворих з НАЖХП різного генезу обумовлена його

здатністю індукувати гепатоцити ліпази тригліцеридів, сприяючи вивільненню жирних кислот у кров, а специфічне походження ЕФЛ дозволяє замінювати фосфоліпіди ліпопротеїнів крові або хіломікронів (змінюється до 80%), ліпопротеїдів низької щільності (ЛПНЩ) (до 15%), але переважно впливає на ліпопротеїди високої щільності (ЛПВЩ) (80%) і, таким чином, вони транспортуються з кровотоком і лімфою.

Ознайомлення зі станом проблеми показало, що дослідження в даному напрямку у людей є нечисленними, а такі, що відображують клінічне значення ЕЛ у хворих на НАЖХП на тлі ГХ та надлишкової маси тіла, взагалі відсутні. Отже, вельми актуальним та доцільним є вивчення різноманітних аспектів використання ЕЛ для діагностики НАЖХП із подальшим визначенням лікувальної тактики у хворих на НАЖХП та ГХ на тлі надлишкової маси тіла.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота Башкірової А.Д. є фрагментом науково-дослідних робіт кафедри внутрішньої медицини № 1 Харківського національного медичного університету МОЗ України «Клінічне значення маркерів запалення та метаболічних порушень у хворих на НАЖХП з урахуванням коморбідності» (державний реєстраційний номер - 0118U000937, 2017-2019 рр.)

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна

З'ясовано, що виразність стеатозу печінки безпосередньо пов'язана з надлишком ваги, абдомінальним жировідкладенням, але не відокремлює відмінностей за систолічним та діастолічним артеріальним тиском.

Доведено, що при більш виразному стеатозі печінки має місце виразна систолічна артеріальна гіпертензія, інсулінорезистентність та дисліпідемія проатерогенного типу з високими рівнями тригліцеридів та низькими концентраціями протективних ЛПВЩ.

Доведено, що всім пацієнтам з гіпертонічною хворобою незалежно від наявності стеатозу притаманна підвищена, проти групи контролю, концентрація ендотеліальної ліпази, рівень якої збільшується з наявністю стеатозу та асоціюється зі ступенем компенсації вуглеводного обміну.

Визначено, що вживання комплексу есенціальних фосфоліпідів призводить до зниження виразності стеатозу печінки, зменшення інсулінорезистентності, зниження рівня ендотеліальної ліпази, яка визначена як маркер відновлення нормальних патогенетичних функціональних зв'язків між показниками ліпідограми.

Наукова новизна дослідження підтверджена деклараційним патентом України на винахід (Патент u 2018 10962 Україна, МПК А61Л 36/00 G01N 33/50. Корисна модель / Бабак О.Я., Башкірова А.Д.; заявник та власник патенту Харківський національний медичний університет. —No 4973/ЗУ/19; заявл. 06.11.18; опубл. 25.02.19.).

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, базується на глибокому вивченні автором джерел інформації, науково-інформаційного пошуку щодо даної проблеми, підтверджується методологічно правильною побудовою, достатньою кількістю обстежених пацієнтів, застосуванням сучасних методів досліджень, усебічним статистичним аналізом одержаних результатів з використанням комп'ютерної техніки. Результати отримано на апаратурі, яка пройшла державний метрологічний контроль.

Робота переконливо обґрунтована, наукові положення, висновки та рекомендації достовірні, повністю випливають з фактичного матеріалу, мають теоретичне й практичне значення.

Наукове та практичне значення одержаних результатів

У роботі вирішено науково-практичне завдання з підвищення ефективності діагностики та лікування неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла.

До обстеження хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки у поєднанні з гіпертонічною хворобою та надлишковою масою тіла поряд із клініко-лабораторними дослідженнями за протоколами доцільно включити визначення рівня ендотеліальної ліпази в плазмі крові та розрахунок сурогатних індексів жиру печінки NAFLD liver fat score та індексу фіброзу печінки Fib-4 з метою визначення ступеня стеатозу. Лабораторний моніторинг виразності стеатозу печінки та рівня ендотеліальної ліпази в плазмі крові у хворих на НАЖХП у поєднанні з гіпертонічною хворобою та надлишковою масою тіла необхідно проводити за наявності трьох маркерів метаболічного синдрому за критеріями міжнародної діабетичної федерації.

Підвищення рівня ендотеліальної ліпази може розглядатись як додатковий чинник кардіоваскулярного ризику. Зниження рівня ЕЛ після проведеного лікування доцільно розглядати як маркер відновлення нормальних функціональних зв'язків між параметрами ліпидограми. Під час ведення пацієнтів з гіпертонічною хворобою слід мати на увазі, що незалежно від наявності стеатозу рівень ЛПВЩ не сягає нормальних значень, при чому мірою зниження концентрації ЛПВЩ градуйовано зростає рівень САТ, виразність інсулінорезистентності, стеатозу, що асоціюються зі споживанням алкоголю. Отже, цей контингент пацієнтів потребує дослідження ліпідного спектру, інсулінорезистентності, розрахунку індексу стеатозу печінки та виявлення кількості споживання алкоголю.

Для зменшення виразності стеатозу печінки, поліпшення відносин показників ліпидограми, зменшення інсулінорезистентності та запобігання розвитку фібротичних змін, у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки у поєднанні з гіпертонічною хворобою та надлишковою масою тіла додатково до дієтичного харчування та антигіпертензивних засобів згідно з

протоколом рекомендоване вживання есенціальних фосфоліпідів у дозі 2 капсули тричі на добу впродовж 6 місяців.

Використання результатів роботи

Результати дослідження Башкірової Анни Дмитрівни впроваджено в клінічну роботу КЗОЗ «Валківської ЦРЛ», КНП «Міської клінічної лікарні №13», КНП «Чутівської ЦРЛ», КНП «Тернопільської університетської лікарні Тернопільської обласної ради», КЗ «Чернівецької обласної клінічної лікарні», що підтверджено актами впровадження.

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях

За матеріалами дисертації опубліковано 8 статей, з них 2 – одноосібно (3 міжнародних, 2 з яких у виданнях ЄС, 2 - у наукометричних виданнях SCOPUS, 3 - у наукових фахових виданнях України). Також опубліковано 9 тез доповідей, 6 з яких у міжнародних виданнях.

Видання, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Bashkirova, A. D., Babak, O. Ya. (2017). Modern trends in the diagnostics and treatment of non-alcoholic fatty liver disease (NAFLD) in overweight subjects (review). *Inter Collegas*, 4(4), 173-182.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

2. Bashkirova, A. D. (2018). Endothelial lipase as new diagnostic marker of non-alcoholic fatty liver disease in hypertensive subjects (review). *Inter Collegas*, 5(2), 57-63.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

3. Bashkirova, A., Babak, O. (2018). Parameters of lipid metabolism and severity of liver steatosis in patients with non-alcoholic fatty liver disease on the

background of hypertension depending on the status of carbohydrate metabolism. *Innovative Solutions In Modern Science*, 8(27), 53–71.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

4. Башкирова, А.Д., Бабак, О.Я. (2018). Антропометрические характеристики и параметры липидно-углеводного обмена у больных неалкогольной жировой болезнью печени на фоне гипертонической болезни в зависимости от степени стеатоза печени. *Georgian medical news*, 11(284), 59–65.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

5. Bashkirova, A., Babak, O. (2019). Results of correction of the hepatic steatosis on the background of hypertension and overweight with help of essential phospholipid complex. *Georgian medical news*, 3(288), 86–91.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

4. Башкирова, А. Д., Бабак, О. Я. (2019). Параметры углеводного метаболизма и выраженность стеатоза печени у пациентов с неалкогольной жировой болезнью печени на фоне гипертонической болезни в зависимости от показателей липидного профиля. *Український журнал медицини, біології та спорту*, 4(20), 64-71.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

5. Bashkirova, A. (2019). Analysis of pathogenetic relations between clinical and metabolic parameters in patients with nonalcoholic fatty liver disease

on the background of hypertension. *East European Scientific Journal*, 9(49), 42-47.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

6. Bashkirova, A., Babak, O. (2019). Cluster analysis of the pathogenetic relationships of metabolic parameters in patients with non-alcoholic fatty liver disease on the background of hypertension. *World Science*, 10(50), 30–36.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

7. Bashkirova, A. (2019). Endothelial Lipase as a New Diagnostic Marker in Patients with Nonalcoholic Fatty Liver Disease and Metabolic Syndrome. *International Conference on Fatty Liver (ICFL), Berlin, Germany, June 27–29 2019: Abstract book*, 24–25.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

8. Bashkirova, A., Babak, O. (2019). The role endothelial lipase in patients with non-alcoholic fatty liver disease and hypertension depending on the performance of the lipid profile. *NAFLD summit 2019, Sevilla, Spain, 26–28 September 2019: Abstract book*, 21.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

9. Bashkirova, A., Babak, O. (2018). The role of endothelial lipase in the diagnosis of cardiovascular risk in patients with non-alcoholic fatty liver disease in hypertension and insulin resistance subjects. *NAFLD summit 2018, Geneva, Switzerland, 20–22 September 2018: Abstract book*, 39.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

10. Башкирова, А. Д., Лапшина, Е. А. (2019). Эндотелиальная липаза и углеводные патаметры у пациентов с неалкогольной жировой болезнью печени на фоне гипертонической болезни. *Medical rewiew*, 6, 123.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

11. Башкирова, А. Д., Голенко, Т. Н. (2018). Диагностическая роль эндотелиальной липазы у больных с неалкогольной жировой болезнью печени на фоне гипертонической болезни. *Медицина XXI століття: матеріали науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю, присвяченої 95-літньому ювілею Харківської медичної академії післядипломної освіти, Харків, 23 листопада 2018 р. / ХМАПО*, 22–23.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

12. Башкирова, А.Д. (2017). Распространенность гипертонической болезни у больных неалкогольной жировой болезнью печени с ожирением. *ХИСТ всеукраїнський медичний журнал молодих вчених*, 197, 64.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

13. Башкірова, А.Д. Ендотеліальна ліпаза як новий маркер кардіоваскулярного ризику при неалкогольній жировій хворобі печінки. *International research and practice conference "Relevant issues of modern medicine: the experience of Poland and Ukraine. 20-21 October 2017*, 11.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

14. Bashkirova, A., Babak, O. (2019). Endothelial lipase and carbohydrate parameters in patients with non-alcoholic fatty liver disease and hypertension. *TURK J GASTROENTEROL*, 30(3), 439.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

15. Bashkirova, A.D. (2019). Analysis of the lipid profile and endothelial lipase level in patients with non-alcoholic fatty liver disease and hypertension. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «новітні тенденції в діагностиці та лікуванні внутрішніх хвороб», присвяченої 100-річчю від дня народження академіка Л. Т. Малої 15-16 жовтня 2019 р.*, 17-18.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

Видання, які додатково відображають наукові результати дисертації:

1. Патент u 2018 10962 Україна, МПК А61Л 36/00 G01N 33/50. Корисна модель / Бабак О.Я., Башкірова А.Д.; заявник та власник патенту Харківський національний медичний університет. —No 4973/ЗУ/19; заявл. 06.11.18; опубл. 25.02.19.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження

Наукове дослідження очного аспіранта Башкирової А.Д. за темою: «Клінічне значення ендотеліальної ліпази у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла», комісією з питань етики та біоетики Харківського національного медичного університету визнано таким, що відповідає загальноприйнятим нормам моралі, вимогам дотримання прав, інтересів та особистої доступності учасникам дослідження.

Ризик для суб'єктів дослідження під час виконання роботи відсутній. Учасники дослідження інформувалися про всі аспекти, пов'язані з метою, завданнями, методиками та користю дослідження.

Лабораторні та інструментальні методи досліджень є загальноприйнятими. Башкірова А.Д. у своїй діяльності керувалася гуманними цілями, гідно виконувала свої обов'язки та діяла на благо хворих.

Мета та завдання дисертації є науково обґрунтованими, використані методи дослідження є безпечними.

Висновки та рекомендації не пов'язані з безпосереднім ризиком для здоров'я пацієнтів, порушенням їх прав чи морально-етичних норм, приниженням людської гідності або дискримінацією. Експерименти на людині не проводились.

Ухвалили: Етична комісія не заперечує проти подання до офіційного захисту дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) очного аспіранта кафедри внутрішньої медицини №1 ХНМУ Башкирової А.Д. за темою: «Клінічне значення ендотеліальної ліпази у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла», та вважає, що описані в дисертаційній роботі методи дослідження, використовувалися з дотриманням прав людини, відповідно до чинного в Україні законодавства, відповідають міжнародним етичним вимогам і не порушують етичних норм у науці та стандартів проведення біомедичних досліджень (протокол №7 засідання комісії з питань

етики та біоетики Харківського національного медичного університету від 06.11.2019 року).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація викладена українською мовою, написана грамотно, професійно, легко сприймається. Матеріал викладено послідовно, логічно, висновки відповідають меті та завданням роботи, що свідчить про кваліфікаційну фахову підготовку автора.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

Дисертація присвячена підвищенню ефективності діагностики та лікування хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла на підставі вивчення рівня в плазмі крові маркера ендотеліальної ліпази.

Дисертаційне дослідження за даною тематикою відповідає науковому напрямку 2.3. Обґрунтування та розроблення нових методів профілактики, діагностики та лікування поєднаних захворювань внутрішніх органів і систем – паспорта спеціальності 222 «Медицина», спеціалізація «Внутрішні хвороби», що відповідає паспорту спеціальності 14.01.02 – внутрішні хвороби.

Рекомендація дисертації до захисту

Дисертація очного дисертанта кафедри внутрішньої медицини №1 Харківського національного медичного університету Башкірової Анни Дмитрівни за темою: «Клінічне значення ендотеліальної ліпази у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізація – «Внутрішні хвороби» являє собою закінчену наукову роботу, у якій вирішується актуальне завдання сучасної медицини – визначення ролі ендотеліальної ліпази в оцінці перебігу неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла та дослідження ефективності включення препаратів

есенціальних фосфоліпідів у дозі 2 капсули тричі на добу протягом 6 місяців для лікування хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби та надлишкової маси тіла.

За своїм обсягом і рівнем досліджень, теоретичною та практичною цінністю, науковою новизною результатів, об'єктивністю та обґрунтованістю висновків дисертаційна робота Башкірової Анни Дмитрівни відповідає вимогам пункту 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ № 167 від 06.03.2019 та вимогам до оформлення дисертації, які висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD), затвердженим наказом МОН України № 40 від 12.01.2017, а здобувач заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізація «Внутрішні хвороби».

Результати голосування: за – 10 голосів, проти – 0 , утрималося – 0.

Голова апробаційної ради:

завідувачка кафедри
клінічної фармакології та
внутрішньої медицини,
д. мед. н., професорка

І. І. Князькова

Секретар:

к. мед. н., доцент
кафедри клінічної фармакології
та внутрішньої медицини

В. Д. Немцова